

Jakobs familie in Haran

We lezen uit de Bijbel (BasisBijbel): Genesis 29:1-30

1. Jakob reisde naar het land van de stammen in het oosten.
2. Op een dag zag hij een waterput in het veld, afgedekt met een heel grote steen. Er waren drie kudde schapen bij elkaar gebracht. Want de herders brachten altijd hun kudde naar die put om ze te drinken te geven.
3. Als alle herders hun kudde bij de put hadden gebracht, schoven ze samen de steen van de put af. Dan konden ze pas hun vee te drinken geven. Daarna legden ze de steen weer op de opening terug.
4. Jakob vroeg aan de herders: "Waar komen jullie vandaan?" Ze zeiden: "Uit Haran."
5. Toen vroeg hij: "Kennen jullie dan Laban ook, de [klein]zoon van Nahor?"
6. Ze zeiden: "Ja." Toen zei hij tegen hen: "Gaat het goed met hem?" Ze antwoordden: "Ja. Kijk, daar komt net zijn dochter Rachel aan met Labans schapen."
7. Toen zei Jakob: "Het is nog klaarlichte dag. Het is nog helemaal geen tijd om de kudde bij elkaar te brengen! Waarom geven jullie de dieren niet te drinken? Dan kunnen jullie ze daarna verder laten grazen!"
8. Maar ze antwoordden: "Dat kan niet. We wachten tot alle kudde bij elkaar gebracht zijn. Dan schuiven we met elkaar de steen van de opening van de put en geven het vee te drinken."
9. Terwijl hij nog met hen stond te praten, kwam Rachel met de schapen van haar vader. Want ze was herderin.
10. Zodra Jakob Rachel aan zag komen met de schapen van zijn oom Laban, liep Jakob naar de put. Hij schoof de steen van de opening en gaf de schapen van Laban te drinken.
11. Toen kustte Jakob huilend Rachel.
12. Hij vertelde haar dat hij familie van Laban was, namelijk de zoon van [Labans zus] Rebekka. Ze rende naar huis en vertelde het haar vader.
13. Zodra Laban hoorde dat Jakob, de zoon van zijn zus, was gekomen, rende hij hem tegemoet. Hij omhelsde hem en kustte hem hartelijk en bracht hem naar zijn huis. Jakob vertelde Laban alles wat er gebeurd was.
14. Toen zei Laban tegen hem: "Werkelijk, je bent één van ons."
En Jakob bleef een hele maand bij Laban.
15. Toen zei Laban tegen Jakob: "Zou jij, omdat je familie bent, voor mij moeten werken zonder iets te verdienen? Zeg me wat je voor je werk wil hebben."
16. Nu had Laban twee dochters. De oudste heette Lea, de jongste Rachel.
17. Lea had fletse ogen, maar Rachel had een mooi figuur en zag er knap uit.
18. Jakob hield van Rachel. Daarom zei hij: "Ik zal zeven jaar voor je werken, als ik daarna met je jongste dochter Rachel mag trouwen."
19. Laban zei: "Ik kan haar beter aan jou geven dan aan een andere man. Blijf bij mij werken."
20. Daarom werkte Jakob zeven jaar voor Laban om met Rachel te mogen trouwen. Die jaren leken voor hem maar een paar dagen, omdat hij van haar hield.
21. Daarna zei Jakob tegen Laban: "Laat mij nu met je dochter trouwen, want de afgesproken tijd is om."
22. Laban riep alle mannen van die plaats bij elkaar en hield een feestmaaltijd.
23. Maar 's avonds bracht hij zijn dochter Lea naar Jakob, en Jakob ging met haar naar bed.
24. En Laban gaf aan Lea zijn slavin Zilpa. Zo werd Zilpa de slavin van zijn dochter Lea.
25. De volgende ochtend zag Jakob dat Lea bij hem lag. Toen zei hij tegen Laban: "Wat heb je me aangedaan? Ik heb toch om Rachel voor je gewerkt? Waarom heb je me dan bedrogen?"
26. Toen zei Laban: "Het is hier niet de gewoonte dat de jongste dochter eerder trouwt dan de oudste."

27. Vier je bruiloftsweek met deze vrouw, dan zal ik je daarna ook de andere geven. Maar dan moet je nog eens zeven jaar voor me werken."

28. Dat deed Jakob. Hij vierde de bruiloftsweek met Lea.

29. Daarna gaf Laban hem Rachel als vrouw. En Laban gaf aan Rachel zijn slavin Bilha. Zo werd Bilha de slavin van Rachel.

30. Zo trouwde Jakob dus ook met Rachel. En hij hield van Rachel, maar niet van Lea. En hij werkte nog eens zeven jaar voor Laban.

Jakob is op reis naar zijn familie in Haran. Daarvoor moet hij te voet zo'n 800 kilometer afleggen. Als hij er bijna is komt hij in het veld herders tegen die bij een waterput wachten. Hij vraagt: 'waar komen jullie vandaan?' Ze vertellen dat ze uit Haran komen. 'Kennen jullie Laban, de (klein)zoon van Nahor?' vraagt hij. Die kennen ze. 'Gaat het goed met hem?' 'Ja, kijk daar komt zijn dochter Rachel aan met de kudde.'

Jakob vraagt waarom ze midden op de dag wachten bij de put, de dieren kunnen toch nog een poosje grazen?

Ze vertellen dat alle kuddes zich moeten verzamelen, dan pas rollen ze de steen van de opening en kunnen ze de dieren water geven.

Op dat moment komt Rachel ook bij de put. Ze is de dochter van Laban, de broer van Rebekka, de moeder van Jakob.

Jakob loopt naar de put, schuift de steen eraf en geeft de kudde van zijn oom te drinken.

Hij haalt in zijn eentje de steen van de opening. Maar de herders die bij de put zaten waren toch aan het wachten op de andere herders om dit samen te doen? Was de steen dan te zwaar om alleen te verschuiven? Of was het een gewoonte/gebruik om dit samen te doen? De Bijbelvertalingen verschillen in de uitleg.

Het is aannemelijker dat het een gebruik voor deze put is. Want Jakob kennen we uit eerdere Bijbelverhalen als een huiselijke jongen. Zijn broer is een sterke, stoere jager. Maar Jakob is het liefst bij zijn moeder in de tenten. Er staat ook niet dat Jakob hier superkrachten krijgt om de steen eraf te rollen. In dat geval trekt Jakob zich niets van dit gebruik aan en trekt hij zijn eigen plan: de kudde van zijn oom, die dit mooie meisje hoedt, moet nú te drinken krijgen.

Als alle dieren te drinken hebben gekregen kust Jakob Rachel en begint hij te huilen. Hij vertelt haar dat hij haar neef is. Rachel loopt snel naar haar vader om alles te vertellen. Laban loopt snel naar de put om zijn neef welkom te heten: hij omhelst en kust hem. Dan gaan ze samen naar huis.

Een maand lang is Jakob te gast bij zijn oom.

Dan vindt Laban dat Jakob wel wat kan doen voor de kost. 'Ook al ben je familie, je hoeft niet voor niets te werken', zegt Laban 'zeg maar wat je wilt verdienen'.

Jakob heeft hier al over nagedacht en heeft zijn antwoord al klaar: 'ik zal zeven jaar voor u werken als ik met uw dochter Rachel mag trouwen.'

Jakob is verliefd op Rachel. Hij weet dat het de gewoonte is om een bruidsschat te betalen en Jakob wil wel zeven jaar arbeidsloon betalen voor Rachel.

Laban vindt het goed: 'ik geef haar liever aan jou dan aan een andere man.'

Wat is Jakob blij! De zeven jaren die hij daarop werkt vliegen voorbij!

En dan breekt de dag aan waar hij naar uitgekeken heeft: Jakob trouwt met zijn bruid.

Het is een groot feest met lekker eten en drinken. 's Avonds laat brengt Laban de bruid bij Jakob.

Maar de volgende ochtend ziet Jakob niet Rachel, maar Lea naast hem in bed. Hij snelt naar zijn oom en zegt: 'hoe kunt u dat doen? Ik heb toch zeven jaar voor Rachel gewerkt? U heeft me bedrogen!'

De bedrieger is bedrogen. Jakob die zijn vader zo lelijk bedroog om de grootste zegen te krijgen is nu zelf misleid.

Laban zegt: 'het is hier niet de gewoonte dat de jongste voor de oudste trouwt. Maar de bruiloftsweek met Lea af, dan mag je daarna ook met Rachel trouwen als je daarna nog zeven jaar voor me werkt.'

Jakob gaat akkoord. Wat kan hij ook anders? Hij wil graag met Rachel trouwen.

Het is niet de droomstart van het huwelijk tussen Jakob en Rachel. En ook voor Lea is het verre van leuk. Het geeft spanningen tussen de zussen en rivaliteit naar Jakob toe. Want Jakob heeft Rachel meer lief dan Lea.

Gebed: Heer, een verhaal uit de Bijbel over hoe mensen met elkaar omgaan. Ook in onze tijd doen we andere mensen verdriet met onze keuzes. En andere levens worden weer onze keuzes beïnvloed. Help ons Heer om niet alleen voor onszelf te gaan. Maar om ook rekening te houden met andere mensen en hun gevoelens.

Vragen:

- Bij het zoeken naar een bruid voor Jakobs vader Izaak, zit de dienaar van Abraham ook bij een put vlakbij Haran. Hij vraagt in een gebed of God de bruid voor Izaak aan wil wijzen (zie Bijbelstudie voor beginners 11. Rebekka). Jakob doet dit niet.
Hoe belangrijk is het om bij belangrijke beslissingen de Heere om leiding te vragen? Of mag je keuzes maken zonder God daarin te betrekken? Hoe denk jij hierover?
- Jakob is aangekomen op zijn bestemming. Hier bouwt hij zijn leven op. Ben jij al op jouw bestemming aangekomen?
- Waarom bedriegt Laban Jakob door hem Lea te geven in de huwelijksnacht in plaats van Rachel?
- Welke gevolgen heeft deze actie van Laban voor:
 - Jakob
 - Lea
 - Rachel
 - De onderlinge verhouding tussen Laban en Jakob?
- Waar is God in dit verhaal?